

Skutková podstata, vazba

Rozbor skutkové podstaty trestného činu

§ 140 Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.

(2) Kdo jiného úmyslně usmrtí s rozmyslem nebo po předchozím uvážení, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až dvacet let.

(3) Odnětím svobody na patnáct až dvacet let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) na dvou nebo více osobách,

b) na těhotné ženě,

c) na dítěti mladším patnácti let,

d) na úřední osobě při výkonu nebo pro výkon její pravomoci,

e) na svědkovi, znalci nebo tlumočnickovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti,

f) na zdravotnickém pracovníkovi při výkonu zdravotnického zaměstnání nebo povolání směřujícího k záchraně života nebo ochraně zdraví, nebo na jiném, který plnil svoji obdobnou povinnost při ochraně života, zdraví nebo majetku vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

g) na jiném pro jeho skutečnou nebo domnělou rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je skutečně nebo domněle bez vyznání,

h) opětovně,

i) zvláště surovým nebo trýznivým způsobem, nebo

j) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného majetkový prospěch nebo ve snaze zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin nebo z jiné zavrženíhodné pohnutky.

(4) Příprava je trestná

Dělení trestných činů podle objektu

Trestné činy proti životu a zdraví

Trestné činy proti svobodě a právům na ochranu osobnosti, soukromí a listovního tajemství

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Trestné činy proti rodině a dětem

Trestné činy proti majetku

Trestné činy hospodářské

Trestné činy obecně nebezpečné

Trestné činy proti životnímu prostředí

Trestné činy proti České republice, cizímu státu a mezinárodní organizaci

Trestné činy proti pořádku ve věcech veřejných

Trestné činy proti branné povinnosti

Trestné činy vojenské

Trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy

§ 67 a násl. trestního řádu

Vazba slouží k zajištění obviněného tím, že jej omezí na svobodě umístěním ve vazební věznici. Vazba v trestním řízení není povinná, a to ani u těch nejzávažnějších trestných činů. Závažnost trestného činu není kritériem pro rozhodnutí o vazbě. Do vazby lze vzít obviněného jen ve třech přesně stanovených případech:

- a) obviněný se skrývá nebo uprchl, aby se tak vyhnul trestnímu stíhání nebo trestu (tzv. vazba úteková)
- b) obviněný ovlivňuje spoluobviněné nebo svědky (tzv. vazba koluzní)
- c) obviněný opakuje trestnou činnost, pro kterou je nebo už byl v minulosti stíhán (tzv. vazba předstižná).

K tomu, aby obviněný mohl být vzat do vazby, není nutné, aby k některé z podmínek uvedených výše skutečně došlo. Stačí jen to, že zjištěné skutečnosti odůvodňují obavu, že by k nim mohlo dojít. není tedy např. třeba, aby obviněný již uprchl, stačí, když z jeho chování a dalších okolností je možno dovodit důvodnou obavu, že by uprchnout mohl.

Z uvedeného je tedy zřejmé, že do vazby může být vzat třeba člověk, který opakovaně krade v samoobsluhách drobnosti. Naopak člověk, který je podezřelý např. z vraždy, ale nemaří nijak trestní stíhání, může zůstat na svobodě. Vazba může být nahrazena peněžitou zárukou (tzv. kaucí), jejíž výši určí soud, písemným slibem obviněného nebo dohledem probačního úředníka či zárukou důvěryhodné osoby.

Vazba může trvat jen po tu nejnutnější dobu, celková maximální doba vazby je závislá na tom, pro jakou trestnou činnost je obviněný stíhán, a činí nejvýše jeden rok až čtyři roky. Přehled maximální délky vazby je uveden níže. Pokud se na konkrétní případ nevztahuje první popis, použije se druhý, nelze-li použít druhý popis, použije se třetí, a nelze-li použít ani ten, použije se poslední.

1. **zvláště závažné zločiny, za které lze uložit výjimečný trest** (tj. trest odnětí svobody převyšující 15 let nebo trest odnětí svobody na doživotí): celková maximální doba vazby **4 roky**, z toho 16 měsíců v přípravném řízení a 32 měsíců v řízení před soudem
2. **zvláště závažné zločiny** (tj. ty úmyslné trestné činy, za něž lze uložit trest odnětí svobody na deset let a více): celková maximální doba vazby **3 roky**, z toho 12 měsíců v přípravném řízení a 24 měsíců v řízení před soudem
3. **zločiny** (tj. všechny úmyslné trestné činy, za něž lze uložit trest odnětí svobody převyšující 5 let): celková maximální doba vazby **2 roky**, z toho 8 měsíců v přípravném řízení a 16 měsíců v řízení před soudem
4. **přečiny** (tj. všechny úmyslné trestné činy, za něž lze uložit trest odnětí svobody nepřevyšující 5 let, a dále všechny trestné činy nedbalostní): celková maximální doba vazby **1 rok**, z toho 4 měsíce v přípravném řízení a 8 měsíců v řízení před soudem